

STANDARD UNECE FFV-59

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

KORENASTE IN GOMOLJASTE ZELENJAVE

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za korenasto in gomoljasto zelenjavo temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/2010/7, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agrstandards@unece.org

Standard FFV-59 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo korenaste in gomoljaste zelenjave

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za korenasto in gomoljasto zelenjavo sort (kultivarjev), vzgojenih iz teh vrst, ki se potrošnikom dobavlja sveža, ne pa za korenasto in gomoljasto zelenjavo, namenjeno za industrijsko predelavo:

- rdeča pesa (*Beta vulgaris* L. subsp. *vulgaris* skupina Conditiva),
- zelena (*Apium graveolens* var. *rapaceum* (Mill.) Gaudin),
- korenasti peteršilj (*Petroselinum crispum* var. *tuberosum* (Bernh.) Mart. Crov.),
- hren (*Armoracia rusticana* G. Gaertn., B. Mey. et Scherb.),
- kolerabica (*Brassica olearacea* var. *gongylodes* L.),
- pastinak, navadni rebrinec (*Pastinaca sativa* L. subsp. *sativa*),
- redkvice (*Raphanus sativus* L. skupina Radicula),
- redkvice (*Raphanus sativus* skupini Chinensis in Longipinnatus),
- kozja brada (*Tragopogon porrifolius* L. subsp. *porrifolius*),
- črni koren, gadnjak (*Scorzonera hispanica* L.),
- podzemna koleraba (*Brassica napus* L. skupina Napobrassica),
- vrtna repa (*Brassica rapa* L. skupina Rapa),
- gomoljasto trebelje (*Chaerophyllum bulbosum* L.),
- navadni potrošnik, cikorija (*Cichorium intybus* L. skupina Sativum).

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za korenasto in gomoljasto zelenjavo v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, sme korenasta in gomoljasta zelenjava glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- neznatno kvarjenje zaradi svojega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec take korenaste in gomoljaste zelenjave ne sme razstavljeti ali je ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj mora biti korenasta in gomoljasta zelenjava v obeh razredih:

- nepoškodovana; od posamezne zelenjave odvisna predstavitev, pri kateri so odrezane konica in/ali stranske koreninice, se ne šteje kot pomanjkljivost, če je rez gladek; vsekakor se izločijo počeni koreni,

- zdrava; izločena je korenasta in gomoljasta zelenjava, ki zaradi gnitja ali kvarjenja ni primerna za uživanje,
- čista, kar pomeni:
  - praktično brez vsake vidne tuje snovi, če je oprana,
  - praktično brez hude umazanije, če ni oprana,
- praktično brez škodljivcev,
- praktično brez poškodb zaradi škodljivcev,
- svežega videza in čvrsta,
- brez razbarvanega tkiva, kot so sive ali črne proge,
- nerazcepljena,
- brez sekundarnih odebelitev,
- nevošla,
- neolesenela, nevlaknata in nepuhla,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Pri korenasti in gomoljasti zelenjavi, ki se predstavi z listi, morajo biti ti zdravi, sveži in čisti.

Pri korenasti in gomoljasti zelenjavi, ki se predstavi brez listov, morajo biti ti gladko odrezani na vrhu korena.

Korenasta in gomoljasta zelenjava mora biti ustrezno razvita in v takem stanju, da lahko:

- prenese prevoz in ravnanje z njo,
- prispe v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Razvrstitev

Korenasta in gomoljasta zelenjava se razvršča v dva razreda:

(i) I. razred

Korenasta in gomoljasta zelenjava v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora značilna za sorto in/ali tržni tip.

Korenasta in gomoljasta zelenjava mora biti lepo oblikovana.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz korenaste in gomoljaste zelenjave, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- neznatne pomanjkljivosti v obarvanosti povrhnjice,
- neznatne odrgnine in poškodbe, ki se lahko odstranijo z običajnim lupljenjem,
- neznatne poškodbe površine, vključno z neznatnimi zaraslimi razpokami.

Pri korenasti in gomoljasti zelenjavi, ki se predstavi z listi, so ti lahko neznatno poškodovani.

(ii) II. razred

V ta razred se uvršča korenasta in gomoljasta zelenjava, ki ne izpolnjuje zahtev za I. razred,

izpolnjuje pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če korenasta in gomoljasta zelenjava ohrani temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti povrhnjice,
- plitve rjaste poškodbe, ki se lahko odstranijo z običajnim lupljenjem,
- neznatni otiski in poškodbe,
- zarasle razpoke, ki ne segajo do stržena ali pri kolerabici ne globlje od 1 cm,
- ena razcepitev (dve konici).

Pri korenasti in gomoljasti zelenjavi, ki se predstavi z listi, so ti lahko poškodovani, vendar ne smejo imeti poškodb, ki bi se širile in prizadele koren.

III. Določbe o velikosti

Za korenasto in gomoljasto zelenjavo ni zahteve glede velikosti.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za korenasto in gomoljasto zelenjavo, ki ne izpolnjuje zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti.

Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % korenaste in gomoljaste zelenjave, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % korenaste in gomoljaste zelenjave, ki ne izpolnjuje niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnite korenaste in gomoljaste zelenjave. Dodatnih 10 % korenov po masi je lahko zlomljenih.

(ii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % korenaste in gomoljaste zelenjave, ki ne izpolnjuje niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnite korenaste in gomoljaste zelenjave. Dodatnih 25 % korenov po masi je lahko zlomljenih.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le korenasto in gomoljasto zelenjavo istega porekla, sorte ali tržnega tipa in kakovosti.

Korenasta in gomoljasta zelenjava I. razreda mora biti izenačena po obliki in obarvanosti.

Če se predstavi v šopih, mora biti v vseh šopih v enoti pakiranja enako število korenov.

Vendar se mešanica korenaste in gomoljaste zelenjave izrazito različnih vrst in/ali različnih barv iste vrste lahko pakira skupaj v enoti pakiranja, če je izenačena po kakovosti, za vsako barvo in/ali vrsto pa po poreklu.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Korenasta in gomoljasta zelenjava mora biti pakirana tako, da je ustrezno zaščiten.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje kakršne koli zunanje ali notranje poškodbe korenaste in gomoljaste zelenjave. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Nalepke, ki so posamično nalepljene na korenasto in gomoljasto zelenjavo, morajo biti take, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledov lepila ali poškodb na površini.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja¹ mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.²

B. Vrsta proizvoda

- "Rdeča pesa", "zelena", "korenasti peteršilj", "hren", "kolerabica", "pastinak", "redkvice", "kozja brada", "črni koren", "podzemna koleraba", "vrtna repa", "gomoljasto trebelje", "cikorija" ali ustrezno poimenovanje, če vsebina ni vidna od zunaj,
- "Z listi", kadar je to ustrezno in če vsebina ni vidna od zunaj.
- "Mešanica korenaste in gomoljaste zelenjave" ali ustrezno poimenovanje pri mešanici izrazito različnih vrst in/ali barv korenaste in gomoljaste zelenjave iste vrste. Če zelenjava ni vidna od zunaj, je treba navesti vrsto in/ali barvo ter količino primerkov posamezne vrste oziroma barve v enoti pakiranja.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla³ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.

Pri mešanici izrazito različnih vrst in/ali barv korenaste in gomoljaste zelenjave različnega porekla se vsaka država porekla navede poleg ustreznega imena vrste in/ali barve.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Število šopov ali enot prodajne embalaže, kadar je to ustrezno.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 2010.

---

¹ Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

² Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

³ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.